

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicæ, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Sacramentis In Genere Ac De Sacramentalibus Nec Non De Sacramentis Baptismi, Confirmationis, atque Extremæ Unctionis Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio I. Argumentum. Referuntur variæ significationes hujus vocis Sacramenti. Item diversæ definitiones, ac divisiones. Sacramenta constare Materia, Forma, ac intentione demonstratur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94638](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94638)

(0)

I

D E
SACRAMENTIS
IN GENERE.

DECISIO I.
ARGUMENTUM.

Referuntur variae significationes hujus vocis Sacramenti. Item diversae definitiones, ac divisiones. Sacramenta constare Materia, Forma, ac Intentione demonstrantur.

SUMMARIUM.

- 1 Vocis Sacramenti significationes variae.
- 2 Signa rei Sacrae, quae non sunt Sacramenta.
- 3 Sacramenti definitiones variae.
- 4 Signorum genera tria.
- 5 Differentia inter Sacramenta legis novae, & veteris.
- 6 Sacramenta quot sint?
- 7 Sacramentorum diversio multiplex.
- 8 Sacramenta ex quibus consent?

AD majorem hujus materiae Sacramentorum in genere intelligentiam praenotare oportet sequentes hujus nominis Sacramenti significationes. Itaque sciendum, Sacramentum significare 1. Secretum humanum. Tob. 12. Sacramentum Regis abscondere bonum est, & Apoc. 17. Dicam tibi Sacramentum mulieris, id est, Secretum. 2. Jusjurandum. Baruch 5. Semel pejeratus, nec testis fit, nec accedat ad Sacramentum, id est, ad jurandum. 3. Mysteria divina intellectui humano abscondita, puta Sacramentum Trinitatis, seu Incarnationis Dei. Matth. 13. Vobis datum est nosse mysteria Regni Dei, nempe Sacramenta, aeterna, & res latentes. 4. Pignus ad litigantibus in loco Sacro depositum. Ita Varro lib. 4. de ling. lat. Gonzal. in c. Omnes dies, de Feriisnum. 12. ubi plures DD. allegat. 5. Tandem innuere Rem Sacram pertinentem ad Dei cultum, vel ad animae sanctitatem, cujus signum est Sacramentum; advertendo tamen, quod non omne signum rei Sacrae est Sacramentum; nam Manna signum erat Eucharistiae; aquaeducta per Moysen a silice significabat gratiam dandam per Christum; linguae igneae super capita Apostolorum in die Pentecostes apparentes, innuebant gratiam confirmationis; & donalinguarum, & omnes aliae figurae veteris testamenti, vel etiam legis naturae significabant omnia Sacra peragenda in lege gratiae; & tamen Sacramenta non sunt, ut subtiliter explicat Eminentiſſ. Card. de Lauræa in 4. Doct. Clericali Tom. I. Liber I.

lib. Sentent. tom. I. De Sacramentis in genere disp. 1. art. 1. ubi contra Lutherum, Zuinglium, Melanchthonem, & ceteros haereticos Sacramentarios firmat, Sacramenti nomen importare signum rei sacrae latentis, non autem ipsam rem latentem.

His praemissis, variae definitiones Sacramenti à DD. referuntur. Prima: Sacramentum est signum rei sacrae. 3 Mag. Sent. in 4. disp. 1. Sed haec est potius Etymologia, quam definitio, quia non convertitur cum definito; non enim omne signum rei Sacrae est Sacramentum, ut supra notatum est. Secunda: Sacramentum est invisibilis gratia visibilis forma. Hugo Victor. lib. 1. de Sacram. p. 9. Valquez. cap. 4. num. 26. Sed neque haec subsistit; namly *visibilis* non est commune omni Sacramento; verba enim in omni Sacramento requisita non videntur, & tamen essentialiter requiruntur. Tertia: Sacramentum est sacra, ac sensibilis caeremonia, homines aliquo modo sanctificans; & veram animae sanctitatem ex institutione significans. Suarez in 3. p. q. 60. art. 3. Sed & haec redarguitur; nam dari possunt plura vera Sacramenta, quae tamen hominem non sanctificant; ut de contrahente Matrimonium cum obice, vel de suscipientibus alia Sacramenta in peccato. Quarta: Sacramentum est caeremonia sensibilis, quae suo usu sanctificando subjectum, significat gratiam internam, cujus est causa. Card. de Lugo de Sacram. disp. 1. sect. 2. num. 23. Sed impugnatur, eo quia Eucharistiae sumptio est caeremonia sensibilis, quae suo usu sanctificando subjectum significat gratiam internam; & tamen Sacramentum non est ipsa sumptio, siquidem Eucharistia est Sacramentum absque sumptione. Ulterius allata definitio convenit Martyrio, quod ex opere operato gratiam confert, ex multorum sententia; & tamen Sacramentum non est. Eminen. Cardin. de Lauræa d. tom. 1. de Sacram. in genere disp. 1. art. 4. num. 55. Quinta: Sacramentum est signum sensibile, gratiam Dei, vel effectum ejus gratuitum efficaciter significans, ex institutione divina, ordinatum ad salutem hominis viatoris. Scotus in 4. disp. 1. q. 2. M. Haec videtur perfecta definitio, continens genus, & differentias, quibus Sacramenta novae legis demonstrantur, & ab aliis tum naturae, tum veteris legis Sacramentis, ceterisque caeremoniis sacris distinguuntur, ut plene comprobatur Emin. Card. de Lauræa d. disp. 1. art. 4. à num. 59. Et cum ferè quilibet Doctor suam propriam alleget definitionem, ceteris omissis, non est omittenda illa Card. Toleti lib. 2. cap. 15. num. 1. videlicet, Sacramentum est signum sensibile spiritualis animae sanctificationis, ad cultum veri Dei, à Christo Domino institutum. In qua definitione Signum est genus; tria autem sunt genera signorum; 4 Rememorativum, ut filum ligatum in digito. De-

A

monstra-

monstrativum, ut ramus ante tabernam. Et *Prognosticum*, ut Iris indicans pluviam futuram. Sacramentum est signum Rememorativum passionis Dominice, Demonstrativum gratiæ sanctificantis animas fidelium, & Prognosticum futuræ gloriæ. Dicitur in definitione *signum sensibile*, quia constituta sunt Sacramenta in rebus, quæ cadunt sub sensu. Dicitur: *Spiritualis anima sanctificationis*; id est, donorum spiritualium, virtutum, & gratiæ, quæ infunduntur in animam suscipientium Sacramenta; & cum sint spiritualia, & imperceptibilia; demonstrantur per illa signa sensibilia. Dicitur: *Ad cultum veri Dei*, quia non solum Sacramenta sunt medicinæ spirituales animarum à Christo Redemptore preparatæ; sed etiam ritus, & caeremoniæ factæ ab eodem tanquam Magistro nobis propositæ, quibus Deum veneramus. Tandem dicitur: *A Christo Domino institutum*; quia Sacramentorum novæ legis auctor est Christus Dominus; & in hoc differunt à Sacramentis legis veteris, tum quia illa non fuerunt à Christo instituta, tum etiam, quia non efficiebant gratiam, prout efficiunt Sacramenta nostra. Concil. Trident. *sess. 17. cap. 6. de Sacram.* Adden. ad Tolet. *d. lib. 2. cap. 15. ubi DD.*

6 Quod si queramus, quot sint Sacramenta? Neminem latet, ea esse septem, prout de fide statutum est in Concilio Florentino in Decreto de Sacram. & in Concilio Tridentino *sess. 7. can. 1. de Sacramentis.* Sunt autem Baptismus; de quo *Jo. 3. 5. Nisi quis renatus fuerit ex aqua, & Spiritu Sancto, non potest introire in regnum Dei.* Et *Matth. 28. 19. Euntes ergo docete omnes gentes, baptizantes eos, in nomine Patris, & Filii, & Spiritus Sancti.* Confirmatio, de qua *Act. 8. 17. Tunc imponebant manus super illos, & accipiebant Spiritum Sanctum.* Et *Act. 19. 6. Et cum imposuisset illis manus Paulus, venit Spiritus Sanctus super eos.* Eucharistia, de qua *Matth. 26. 26. Accipite, & comedite. Hoc est corpus meum.* Et *Bibite ex hoc omnes. Hic est enim sanguis meus novi testamenti.* Pœnitentiæ, de qua *Joan. 20. 23. Accipite Spiritum Sanctum; quorum remiseritis peccata, remittuntur eis; & quorum retinueritis, retenta sunt.* Extrema Unctio, de qua *Jacob 5. 14. Infirmatur quis in vobis? inducat Presbyteros Ecclesie, & orent super eum; ungentes eum oleo in nomine Domini.* Ordo sacer, de quo *Luc. 22. 19. Et accepto pane gratias egit, & fregit, & dedit eis, dicens: Hoc est corpus meum, quod pro vobis datur; hoc facite in meam commemorationem.* Et Matrimonium, de quo *Ephes. 5. 31. Propter hoc relinquet homo patrem, & matrem suam, & adheret uxori suæ, & erunt duo in carne una; Sacramentum hoc magnum est; Ego autem dico, in Christo & in Ecclesia.* Qui septenarius numerus congruit humanæ vitæ per analogiam; nam per Baptismum spiritualiter nascimur; per Confirmationem solidamur, & augemur; per Eucharistiæ nutritur; per Pœnitentiæ recuperamus sanitatem peccatis amissam; per Unctionem extremam abstergimur à reliquis peccatorum, quibus anima debilitabatur. Per Ordinem potestatem regendi populum fidelem in spiritualibus accipimus; & per Matrimonium Ecclesiam propagamus. Card. Tolet. *d. lib. 2. cap. 17. & Coton. Controvers. celeb. lib. 2. cap. 1. num. 10.*

7 Horum autem Sacramentorum quedam dicuntur Mortuorum, nempe Baptismus, & Pœnitentiæ; quia dantur mortuis spiritualiter per peccatum originale, & actuale: alia Vivorum, id est, reliqua, quæ solis vivis membris Christi, & existentibus in statu gratiæ conferuntur. Quamvis ignorantem se maculatum esse peccato mortali, & accipientem Sacramentum

aliquod vivorum absque contritione, obtinere primam gratiam, & remissionem mortalis culpæ ex S. Thomæ auctoritate, & aliorum gravium Doctorum, tenent Georg. Gobat. in *Experiment. Theolog. tract. 1. n. 12.* Diana *part. 5. tract. 13. resol. 21.* Quæ in Coordinato est *tom. 1. tract. 1. resol. 23.* Gonet in *Clypeo Theolog. Thomist. tomo 5. tract. 1. de Gratia Sacramentali disp. 3. §. 5. num. 181.* ubi respondet Cardinali de Lugo contrarium sentienti. Et doctissime Eminentiss. Card. de Lauræa *d. tom. 1. disput. 8. art. 12. à num. 188. & seq.* ubi supradictam opinionem amplectitur, eamque fortissimis roborat argumentis, & Lugonis purpurati lucidius solvit motiva.

Tandem alia Sacramenta sunt iterabilia, scilicet Baptismus, Confirmatio, & Ordo; nam imprimunt characterem; cætera verò possunt iterari. Item Baptismus est necessarius ad salutem omnibus omnino hominibus. Pœnitentiæ omnibus, & solis reis peccati mortalis, contracti post Baptismum. Eucharistia omnibus adultis. Confirmatio autem, & Extrema Unctio non est sub gravi præcepto. Ad Ordinem suscipiendum nullus homo obligatur, nisi ratione suscepti beneficii; neque ad Matrimonium ineundum, nisi qui voto castitatis liber nequit servare castitatem. Gobat. *d. tract. 1. num. 19. 20.*

Tandem, si quis petat, Sacramenta ex quibus consent: Respondetur, Sacramenta constare ex Materia, ex Forma, & ex Intentione tum ministrantis, tum suscipientis, ut ex Concil. Florent. in decreto Sacramentorum. Porro materia est duplex, remota, ut aquam in Baptismo, oleum in Confirmatione. Proxima, id est, ipsius materiæ usus, & applicatio, de qua agitur in singulis Sacramentis singillatim. Item forma, nempe Verba, quibus conficitur Sacramentum; debent exprimi moraliter simul, eum applicatur materia; excepta Pœnitentiæ, in qua post completam materiam, id est, omnium peccatorum accusationem, adhibetur forma. Gobat. *tract. 1. à num. 22. & seqq.* Card. Tolet. *d. lib. 2. cap. 16.* Laym. *lib. 5. tract. 1. cap. 4. num. 2.* Cotonius *d. lib. 2. controvers. 1. cap. 1. num. 16.* & Eminentiss. Card. de Lauræa, abundanti, & erudito calamo, *d. tom. 1. disp. 2. per totam.*

DECISIO II.

ARGUMENTUM.

Agitur de nullitate, & invaliditate Sacramentorum, quæ laicus fingens se Sacerdotem administravit. Quot, & qualia peccata ipse commiserit? Et quibus pœnis sit ipse peccandus? Quid agere debeant illi, qui ab eodem Sacramenta susceperunt?

SUMMARIUM.

- 1 Laicus administrans Sacramenta quot peccata committat?
- 2 Et quarum specierum sint dicta peccata?
- 3 Quas pœnas incurrat?
- 4 Sacramenti à Laico quid agere debeant?
- 5 Laico an constenda peccata, si deficiat Sacerdos?
- 6 Maria Regina Scotie se ipsam communicavit.
- 7 Error communis quando det jurisdictionem.

FAmulus Parochi, Hero absente, indutus veste talari (quamvis laicus) solemniter baptizavit, confessiones audivit, & absolutionem Sacramentalem dedit; Eucharistiam, ac Extremam Unctionem administravit; & Matrimonio Parochianorum heri sui assistit: quippe credebatur ab omnibus Sacerdos, & Capellanus Curatus. Queritur, Quot,